

ΤΟ ΔΙΑΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΩΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Θεόδωρος Στάθης*

Ο ορισμός της έννοιας της ασφάλειας αποτελεί, χωρίς αμφιβολία, το αντικείμενο μακράς επιστημονικής επεξεργασίας από διάφορους τομείς και κλάδους της επιστήμης. Οι πολιτικές και κοινωνικές επιστήμες, ιδιαίτερα, που πρωτοστατούν στο συγκεκριμένο χώρο έχουν επεξεργασθεί σημαντικές ιδέες και θεωρίες που συγκεκριμενοποιούνται σε ορισμένα πορίσματα τόσο της ψυχολογίας όσο και της συμπεριφοράς ατόμων και συνόλων.

Κατ' αρχήν το υποκειμενικό στοιχείο της ασφάλειας είναι το πρωταρχικό / θεμελιακό κινούν αίτιο για τη διαπίστωση των όρων και των απαιτήσεων του αισθήματος ασφάλειας. Πρωταρχικό / αρχικό αίτημα εδώ είναι συνεπώς η αναζήτηση του κοινού τύπου υποκειμένου / προτύπου / ατόμου / πολίτη που αισθάνεται και βιώνει την ασφάλεια ή την άρνησή της.

Είναι πρόδηλο ότι η ασφάλεια ως επεξεργασμένη νοητή, διανοητική λειτουργία δεν «εγκλωβίζεται» στα όρια ενός μονοδιάστατου νοήματος. Καθορίζεται δηλαδή σε συγκεκριμένο χώρο και από τα κυρίαρχα δεδομένα του χώρου αυτού αλλά και σε συγκεκριμένο χρόνο ή διάρκειες χρόνου.

Το διανόημα της ασφάλειας, ουσιαστικά η αναζήτηση των υποκειμενικών όρων και αντικειμενικών εκδηλώσεών της δεν είναι μια απλή φιλοσοφική περιδιάβαση. Άπτεται της κοινωνικής οργάνωσης και τελικά της ελευθερίας, της κοινωνίας και των ατόμων της.

Στο χώρο της κοινωνικής και κρατικής οργάνωσης αποτελεί η ασφάλεια, το θεμελιώδη κανόνα και ύπατη αρχή για την εξασφάλιση σταθερότητας - φυσικά με τα παραγωγικά (υλικά) ή τα άυλα (αξίες), αγαθά και δεδομένα των κοινωνιών.

Η κρατική ως ανεπτυγμένη μορφή κοινωνικής σταθερότητας έχει γνωρίσει ιστορικά διάφορες βαθμίδες ανάπτυξης / εξέλιξης. Η κρατική σταθερότητα κατ' αρχήν αυτοκαθοριζόμενη, συγκαθορίζεται από τη διεθνή διαπλοκή των κρατικών οντοτήτων και με τη σειρά της προσδιορίζει το περιεχόμενο των σταθερών διεθνών σχέσεων / συνεργασίας.

Στην υπό διαμόρφωση διεθνή τάξη / αταξία βιώνουμε στα βόρεια σύνορά μας μια επανάληψη της ιστορίας με το διανόημα της ασφάλειας να συγκρίνεται και να διαθλάται / διαχέεται μέσα από τις βαλκανικές ιδιαιτερότητες, λαών, κρατών, γεωγραφικών διαιρέσεων και πολιτισμικών στοιχείων.

---

* Βουλευτής, Υπουργός.

Αίτημα παραμένει η ασφάλεια καθώς η επιλογή του πολέμου / ειρήνης διαπλέκεται με το κοινό σημείο αναφοράς τη συνύπαρξη των λαών της Βαλκανικής με το πολιτισμικό, πολυγλωσσικό, και πολυθρησκευτικό χαρακτήρα. Βιώνεται η ρευστότητα και η ανασφάλεια. Ωστόσο, ωριμάζει σταθερά η συνειδητοποίηση της έλλειψης της ασφάλειας.

Η κρίσιμη καμπή στην οποία βρισκόμαστε αποτελεί την αφετηρία μιας επαναδιάταξης της συνολικής ημερήσιας διάταξης στα Βαλκάνια.

Οι δοκιμασμένες αρχές συνεργασίας κρατών της Βαλκανικής Χερσονήσου τόσο στο διμερές όσο και στο πολυμερές πεδίο, όπως ιδιαίτερα αυτές που έχουν αποκρυσταλλωθεί με το κλασικό δημόσιο διεθνές δίκαιο και τις διεθνείς σχέσεις προσφέρονται για την προσεκτική επιστροφή στη θεμελιακή επιλογή της ειρήνης και της ανάπτυξης.

Χαιρετίζουμε την πρωτοβουλία του Κέντρου - Έρευνας Δικαίου και Συναλλαγών για την πρωτοβουλία του στα πλαίσια της Διαβαλκανικής Νομικής Συνεργασίας για τη διοργάνωση του σημερινού συνεδρίου σας.

Πιστεύουμε ότι οι χώρες που έχουν πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα πολιτικού και οικονομικού μετασχηματισμού τους στα Βαλκάνια με την οδυνηρή και επίπονη πρωτοπορία τους όπως η Βουλγαρία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και σε μικρότερο βαθμό η Αλβανία έχουν πράγματι διανύσει ένα σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση της συνειδητοποίησης του διανοήματος της ασφάλειας ως σημαντικής προτεραιότητας για τη σταθερότητα και τη συνεργασία των Βαλκανικών χωρών. Φυσικά η χώρα μας συμβάλλει ποικιλοτρόπως για την εμπέδωση και τη διεύρυνση της ειρηνικής επιλογής και της ανάπτυξης.

Τα βήματα που έπονται παρά τις δυσκολίες τους οδηγούν αργά ή γρήγορα, με θεαματικούς ή ανεπαίσθητους ρυθμούς τόσο στην ειρηνική συνύπαρξη όσο και στην ανάπτυξη. Αποτελούν δε τον ουσιαστικότερο δρόμο συμβολής και ανάδειξης τόσο της αντικειμενικής όσο και της υποκειμενικής κατανόησης της ασφάλειας στην περιοχή μας τα Βαλκάνια.

